ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **N. T. X. H.,** zast. Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou, se sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 1. 2020, č. j. MV-174939-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 3. 2022, č. j. 5 A 23/2020 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaná shora označeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 7. 11. 2019, č. j. OAM-100592-20/MC-2019, kterým byla podle § 87p odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců”), zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie, neboť žalobkyně přestala na území pobývat společně s občanem EU, což je důvodem pro ukončení přechodného pobytu na území podle § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a podle § 87f odst. 5 zákona o pobytu cizinců byla žalobkyni stanovena lhůta 60 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu, v níž uvedla, že skutečnost, že se v době probíhajícího řízení o prodloužení pobytové karty nezdržovala na území České

republiky, není důvodem pro učinění závěru, že na území České republiky přestala pobývat s občanem EU. K vycestování žalobkyně z území došlo pouze na nezbytně nutnou dobu, a to z vážných rodinných důvodů. Smyslem § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců není sankční postihování cizinců za jejich jednání v minulosti, jeho smyslem je zajistit soulad skutečného stavu věci se stavem právním. Z podkladů pro vydání rozhodnutí je zřejmé, že žalobkyně je stále rodinným příslušníkem občana EU a tento občan na území České republiky stále pobývá. Žalovaná se řádně nevypořádala s námitkou týkající se nedostatečného zjištění skutečného stavu věci správním orgánem I. stupně. Postupem správního orgánu I. stupně pak byla žalobkyně zkrácena na svých právech, neboť jí tento nevyhověl se stanovením pozdějšího termínu výslechu, v důsledku čehož se žalobkyně výslechu nemohla zúčastnit. Výslechem žalobkyně mohlo být prokázáno, že k odloučení manželů došlo pouze na přechodnou dobu, dále měly být zjištěny rozhodné skutečnosti týkající se posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí na soukromý a rodinný život žalobkyně. Posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně ze strany správních orgánů bylo nedostatečné a nesprávné. Žalobkyně již v průběhu řízení před správními orgány uváděla, že pokud jí bude pobytová karta odňata, vytvoří se mezi ní a jejím manželem překážka v podobě nemožnosti vstoupit na území. Žalovaná se však s námitkami o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně nevypořádala, čímž zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

[3] Napadené rozhodnutí je navíc rozporné s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobkyně nemá žádnou garanci, že jí bude vstup na území České republiky umožněn, neboť na udělení víza není právní nárok. Neprodloužení platnosti pobytové karty je zcela nepřiměřeným opatřením ve vztahu k jeho důvodům. Důvodem, pro který žalobkyně území České republiky opustila, byla v první řadě léčba neplodnosti a narození dítěte, posléze péče o otce a tchýni. Žalobkyně se nerozhodla zdržovat se ve Vietnamu na základě své osobní preference, její pobyt ve Vietnamu byl vyvolán nastalými okolnostmi. Ukončení přechodného pobytu žalobkyně na území, tedy povinnost z území vycestovat ve spojení s absencí garance, že v budoucnosti jí bude vstup a pobyt na území umožněn, je neadekvátním opatřením k důvodům, které k ukončení pobytu žalobkyně na území vedly.

[4] Městský soud v Praze shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. V postupu prvostupňového správního orgánu, který termín výslechu neodložil s ohledem na důvod nepřítomnosti žalobkyně v ČR, a to zejména s ohledem na nemožnost určit, kdy žalobkyně v ČR bude, neshledal žádné pochybení. Ochrana subjektivních práv vyžaduje i určitou bdělost a aktivitu žalobkyně, avšak z chování žalobkyně nelze mít za to, že byla připravena aktivně participovat na řízení. Z výslechu manžela žalobkyně získaly správní orgány potřebné informace, na základě kterých dostatečně zjistily skutkový stav. V případě, že je cizinci uděleno povolení k přechodnému pobytu, je tento cizinec v zásadě povinen na území ČR s občanem EU pobývat. Přestane-li totiž na území ČR pobývat společně s občanem EU, je podle § 87f zákona o pobytu cizinců dán důvod ke zrušení jeho přechodného pobytu, případně k neprodloužení platnosti pobytové karty. Cizinec jistě není povinen pobývat na území nepřetržitě, bez jediné výjimky, bez možnosti jakékoliv cesty do zahraničí; nesmí však na území přestat pobývat (společně s občanem EU). V případě žalobkyně nelze než dospět k závěru, že na území ČR pobývat přestala, když zde nebyla bezmála 4 roky v kuse, přijela na měsíc a opět odjela na neurčito do Vietnamu.

K námitce žalobkyně, že k nepřítomnosti na území ČR měla vážné důvody, soud uvedl, že důvod její nepřítomnosti není pro posouzení této otázky podstatný. Důvody žalobkyně jistě lze pochopit, avšak nelze odhlédnout ani od toho, že opustit území ČR a svou situaci řešit dlouhodobým pobytem ve Vietnamu byla její volba.

[5] Nelze souhlasit s námitkou žalobkyně, že nikdy nepřestali vést s manželem společnou domácnost. Podstatou společné domácnosti je trvalé soužití dvou nebo více fyzických osob ve spotřebním společenství, v němž jednotliví členové přispívají dle svých možností k úhradě nákladů i k obstarávání společných potřeb. Žalobkyně žije ve Vietnamu, zatímco její manžel v ČR, přičemž její manžel při svém výslechu uvedl, že manželku se synem navštěvoval 1 - 2 x ročně asi na tři týdny ve Vietnamu, v dubnu 2019 přijeli do ČR a bydleli spolu od dubna do května 2019, než žalobkyně vycestovala do Vietnamu, a že *„na adrese (...) nyní bydlím sám, protože manželka se synem je ve Vietnamu“*. Soud se ztotožnil se závěry správních orgánů, že žalobkyně přestala na území České republiky pobývat společně s občanem ČR. Základním stěžejním a určujícím kritériem v dané věci je účel pobytu, který musí být zachován po celou dobu pobytu. Žalobkyně však účel pobytu prokazatelně nesplňovala, neboť nepobývala na území ČR (společně s občanem EU). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány se otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně zabývaly, a to v rozsahu odpovídajícím okolnostem posuzované věci. Žalovaná vyvinula dostatečné a přiměřené úsilí ke zjištění a ověření dopadů rozhodnutí do života žalobkyně. Žalobkyně však v tomto směru zůstala zcela pasivní; v řízení před prvostupňovým správním orgánem se vůbec nevyjádřila a následně v odvolání a rovněž tak v žalobě pouze tvrdila, že pobytová karta jí umožňuje být na území ČR se svým manželem, kdykoliv jí to situace umožní; a pokud jí bude pobytová karta odňata, vytvoří se mezi ní a jejím rodinným životem v ČR překážka v podobě nemožnosti na území vstoupit. Je však výhradně na žalobkyni, aby v řízení tvrdila své případné osobní či rodinné vazby, které mohou být rozhodnutím dotčeny, neboť se jedná o její intimní sféru. Soud souhlasil se žalovanou, že rozhodnutí není nepřiměřeným zásahem do soukromého či rodinného života žalobkyně, neboť žalobkyně *de facto* vede svůj osobní a rodinný život ve Vietnamu a její manžel za ní (a synem) dojíždí.

[6] Je pravdou, že prodloužení platnosti pobytové karty by žalobkyni potencionálně umožnilo jednodušší pohyb mezi zemí původu a ČR, nicméně tento argument nemůže být důvodem k udělení takového povolení a v podstatě je i v rozporu s tím, co žalobkyně původně požadovala, tedy prodloužení pobytové karty rodinného příslušníka za účelem soužití s občanem EU. Není zřejmé, zda žalobkyně žádala o prodloužení pobytové karty za účelem sloučení rodiny z důvodu, aby se se svou rodinou – manželem – mohla sloučit a společně pobývat na území ČR, anebo z důvodu, aby jej mohla jednodušeji navštěvovat. Přičemž ve věci zjištěný skutkový stav spíše odpovídá druhému případu. Skutečnost, že jiná oprávnění ke vstupu na území ČR jsou obtížně získatelná, sama o sobě není a nemůže být důvodem k udělení, resp. prodloužení pobytové karty. Námitku rozporu napadeného rozhodnutí s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „EÚLP“) soud neshledal důvodnou ze stejných důvodů, z jakých neshledal nepřiměřenost žalobou napadeného rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobkyně. Napadené rozhodnutí shledal městský soud srozumitelným, jsou v něm obsaženy právní úvahy, na jejichž základě žalovaná posoudila stěžejní otázky, je opřeno

o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč žalovaná rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[7] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadla výše uvedený rozsudek městského soudu kasační stížností, ve které namítla jeho nepřezkoumatelnost, neboť se městský soud nevypořádal s námitkou nesprávného posouzení právní otázky podmínek pro zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie. Městský soud k tomu uvedl, že se závěry žalované souhlasí, protože stěžovatelka nebyla na území nepřetržitě bezmála 4 roky a krátce po příjezdu na území opět vycestovala. Žalobkyně ale svou žalobní námitku formulovala jinak; v době vydání prvostupňového rozhodnutí nemohl správní orgán I. stupně učinit závěr o tom, že stěžovatelka na území nepobývá, když na území ČR prokazatelně byla, byť i po krátkou dobu. Její předchozí nepřítomnost na území není relevantní, neboť pro rozhodnutí ve věci byl stěžejní tehdejší aktuální stav. Za nedostatečné považovala stěžovatelka dále vypořádání se s námitkou, že správní orgán I. stupně pochybil, pokud se stěžovatelkou neprovedl výslech. Nepřezkoumatelné je také odůvodnění napadeného rozsudku týkající se zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky a související porušení čl. 8 odst. 2 EÚLP.

[8] Doba nepřítomnosti na území České republiky není důvodem pro neprodloužení pobytové karty stěžovatelky, ani pro učinění závěru, že stěžovatelka na území přestala pobývat společně s občanem EU. Aplikace § 87p odst. 2 ve spojení s § 87f zákona o pobytu cizinců na případ stěžovatelky není opodstatněná, neboť v době vydání rozhodnutí v listopadu 2019 nebyla stěžovatelka přítomná na území republiky pouze několik měsíců, důvody opětovného vycestování přitom byly ozřejměny. Stěžovatelka nikdy nepřestala pobývat na území se svým manželem a je stále rodinným příslušníkem občana Evropské unie, v rozhodném období ovšem nebyla na území fyzicky přítomna z důvodů nezávislých na své vůli. Tvrzení městského soudu, že stěžovatelka neuvedla důvod využití zdravotní péče ve Vietnamu, není pravdivé. Léčbu neplodnosti ve Vietnamu se stěžovatelka rozhodla podstoupit z důvodu její lepší finanční dostupnosti. Stěžovatelka porodila syna až v únoru 2018, tedy téměř 3 roky od doby, kdy naposledy pobývala na území České republiky, přičemž do České republiky nemohla přicestovat, neboť by riskovala zmaření léčby a později i potrat. Přicestovala proto poté, kdy to její zdravotní a životní situace dovolovala, když už její syn nebyl novorozencem, tedy v dubnu 2019. Do Vietnamu se pak musela vrátit z důvodu neodkladné péče o blízké příbuzné. Fyzická nepřítomnost stěžovatelky ovšem nemění nic na skutečnosti, že stěžovatelka byla a stále je v reálném manželském svazku s občanem EU, s manželem se pravidelně navštěvují, jsou v kontaktu na denní bázi, spravují společné finance a tvoří de facto společnou domácnost. Fakticita manželství nebyla zpochybňována ani správními orgány ani městským soudem.

[9] Stěžovatelka dále nesouhlasila s městským soudem, že v průběhu řízení nedošlo ze strany správního orgánu I. stupně k pochybení. Ten nedostatečně zjistil skutkový stav věci a zároveň stěžovatelku zkrátil na jejích právech, jelikož s ní neprovedl výslech. Nelze *a priori* hodnotit, zda by tento výslech byl nadbytečný, aniž byl proveden. Výslechem stěžovatelky by bylo prokázáno, že její nepřítomnost na území je pouze dočasného charakteru a je důsledkem událostí nezávislých na její vůli, a tím by došlo k zjištění

rozhodných skutečností, které jsou klíčové pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí na soukromý a rodinný život stěžovatelky.

[10] Městský soud nesprávně posoudil dopady rozhodnutí na rodinný a soukromý život stěžovatelky. Není na místě vytýkat stěžovatelce, že řádně nekonkretizovala a nedoložila tvrzení o zásahu do svého rodinného života, když její žádosti o stanovení jiného termínu výslechu nebylo ze strany správního orgánu I. stupně vyhověno. Nehledě na to, že stěžovatelka ve svých podáních konstantně poukazovala na znemožnění realizace rodinného života v České republice s jejím manželem a synem, kteří jsou oba občany České republiky. Neprodloužením jejího přechodného pobytu jsou zásadně ovlivněna i práva jejího syna, o kterého pečuje a který je vzhledem k jeho nízkému věku na ní zcela závislý. Neprodloužení přechodného pobytu stěžovatelky tak pro jejího nezletilého syna znamená omezení realizace jeho práv spojených se statusem občana EU a *de facto* jej nutí setrvávat ve Vietnamu. Neprodloužení pobytové karty představuje dále porušení čl. 8 EÚLP, když toto vytváří neopodstatněnou překážku pro realizaci soukromého a rodinného života stěžovatelky a její rodiny. Zamítnutí žádosti stěžovatelky fakticky představuje povinnost území České republiky opustit, brání jí v návratu na území, přičemž tento zásah není odůvodněn národní bezpečností, hospodářským blahobytem země, předcházením nepokojů a zločinnosti, ochranou zdraví, morálky ani práv a svobod jiných. Otázka faktických možností návratu stěžovatelky na území České republiky po neprodloužení pobytové karty je podstatná pro řádné posouzení dopadů napadeného rozhodnutí na soukromý a rodinný život stěžovatelky.

[11] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na kasační stížností napadený rozsudek, s nímž se ztotožnila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatelka napadá rozsudek městského soudu mimo jiné pro vadu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku je přitom vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by ji stěžovatelka sama nenamítala.

[15] Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení

skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v tomto ohledu nelze považovat napadený rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Městský soud vystihl podstatu věci, řádně vypořádal veškeré žalobní námitky, podrobně zhodnotil tvrzení stěžovatelky a poté dospěl k závěru, že správní orgány postupovaly správně, pokud zamítly žádost stěžovatelky o prodloužení platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 87p odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Co se týče hodnocení otázky, zda byly v případě stěžovatelky splněny podmínky pro zamítnutí žádosti o prodloužení pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 87p odst. 2 ve spojení s § 87f zákona o pobytu cizinců, k této se městský soud poměrně obsáhle vyjádřil v bodech 26. - 28. napadeného rozsudku. Městský soud přitom vzal v potaz i fakt, že se stěžovatelka na jaře v roce 2019 (tj. v roce kdy bylo vedeno řízení a rozhodováno ve věci správním orgánem I. stupně) krátce vrátila do České republiky (viz bod 26. napadeného rozsudku). Tvrzení stěžovatelky, že k této skutečnosti městský soud nepřihlédl, tedy nemá v napadeném rozsudku oporu. Městský soud rovněž uspokojivě vysvětlil důvody, pro které shledal postup správního orgánu I. stupně spočívající v neprovedení výslechu stěžovatelky (která byla v době plánovaného data výslechu na dobu „neurčitou“ ve Vietnamu) správným a v souladu se zákonem (srov. bod 25. napadeného rozsudku). Za přezkoumatelné je nutno označit též odůvodnění napadeného rozsudku stran tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky a to včetně porušení čl. 8 EÚLP (viz body 30. - 33. napadeného rozsudku).

[17] Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodnou i námitku stěžovatelky, že žalovaný (a posléze městský soud) nezjistil skutečný stav věci. Žalovaný vycházel při svém rozhodování zejména z výpovědi manžela stěžovatelky ze dne 31. 7. 2019 (viz protokol o svědecké výpovědi ze dne 31. 7. 2019, č. j. OAM-100592/MC-2019) a z dalších podkladů založených ve správním spisu (zejm. záznam o pobytové kontrole Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 11. 6. 2019). Zdejší soud nepopírá, že za zjištění skutkového stavu věci je, v souladu se zásadou materiální pravdy, primárně odpovědný správní orgán vedoucí řízení (srov. § 3 správního řádu) a tento správní orgán je také primárně povinen opatřit podklady pro vydání rozhodnutí (srov. § 50 odst. 2 správního řádu; k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 61/2012-15). Žalovaný přitom postupoval v souladu s principem materiální pravdy a opatřil pro rozhodnutí ve věci takové podklady, které mu umožnily zjistit skutkový stav věci, a to i bez nutnosti výslechu stěžovatelky, neboť zásadní skutečnosti pro rozhodnutí ve věci poskytla již výpověď jejího manžela (jak plyne zejm. ze s. 3 a 4 prvostupňového rozhodnutí a s. 5 rozhodnutí žalovaného). Závěr správních orgánů aprobovaný městským soudem o nadbytečnosti výslechu stěžovatelky, kdy tato dle omluvy ze dne 19. 7. 2019 podané prostřednictvím jejího manžela byla v době plánovaného výslechu ve Vietnamu „na dobu

neurčitou“, a kdy z výslechu manžela stěžovatelky správní orgány zjistily veškeré pro rozhodnutí podstatné skutečnosti, je tudíž za daných okolností správný. Z výpovědi manžela stěžovatelky přitom vyplynuly též skutečnosti, které správním orgánům umožnily posoudit přiměřenost napadeného rozhodnutí s ohledem na soukromý a rodinný život stěžovatelky (viz dále). V tomto smyslu tedy nedošlo k újmě na právech stěžovatelky v důsledku její nepřítomnosti při výslechu, neboť tato se i přes včasné předvolání k tomuto výslechu nedostavila, přičemž tuto neúčast omluvila pouze svým pobytem ve Vietnamu (o délce trvání „na neurčito“). Nejednalo se tedy o takové závažné důvody [§ 59 správního řádu], které by odůvodňovaly stanovení jiného termínu k provedení výslechu (nadto v situaci, kdy stěžovatelka byla ve Vietnamu „na neurčito“, přičemž manžel stěžovatelky ani nespecifikoval, kdy má případně stěžovatelka v plánu Českou republiku navštívit, tak aby mohl být výslech skutečně realizován).

[18] Nejvyšší správní soud se dále neztotožnil se stěžovatelkou, že doba nepřítomnosti na území České republiky nepředstavuje, s přihlédnutím k okolnostem daného případu, důvod pro neprodloužení platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana EU. Dle § 87f odst. 1 věty druhé zákona o pobytu cizinců přechodný pobyt rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, ministerstvo ukončí též z důvodu, že přestal na území pobývat společně s občanem Evropské unie. Účelem přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie je zejména možnost tohoto rodinného příslušníka následovat, či doprovázet občana EU do členského státu (EU), jak vyplývá, nejen z dikce čl. 3 odst. 1 směrnice 2004/38/ES [„*Tato směrnice se vztahuje na všechny občany Unie, kteří se stěhují do jiného členského státu, než jehož jsou státními příslušníky, nebo v takovém členském státě pobývají, a na jejich rodinné příslušníky ve smyslu čl. 2 bodu 2, kteří je doprovázejí nebo následují.*“], ale též ze zákona o pobytu cizinců, který právě ve skutečnosti ukončení („*přestal na území pobývat společně s občanem EU*“) pobytu na území společně s občanem EU spatřuje jeden z důvodů ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. V tomto smyslu je tedy nutno dát za pravdu městskému soudu, že základním stěžejním a určujícím kritériem v dané věci je účel pobytu, který musí být zachován po celou dobu pobytu, tj. v dané věci „doprovázení či následování občana EU v členském státu EU“, resp. dikcí zákona o pobytu cizinců „pobývání na území (ČR) společně s občanem EU“. Stěžovatelka však tento účel po dobu jejího přechodného pobytu nenaplňovala, neboť jak vyplývá ze skutečností zjištěných správními orgány, nepobývala na území ČR společně s občanem EU (po takovou dobu, která by odůvodňovala závěr o existenci „pobytu“ ve smyslu zákona o pobytu cizinců). Jak totiž vyplynulo ze správního spisu, stěžovatelka již v květnu 2015 odletěla do Vietnamu a do ČR se vrátila až v dubnu 2019, setrvala zde toliko přibližně měsíc a v květnu 2019 opět odletěla do země původu, a to „*na dobu neurčitou*“. Stěžovatelka tedy na území ČR pobývala přibližně jeden rok, než na téměř čtyři roky odcestovala zpět do země původu, aby se poté vrátila přibližně na měsíc a opět odcestovala do země původu (dle slov jejího manžela „na dobu neurčitou“). Soud přitom nikterak nezpochybňuje ani nezlehčuje důvody, které stěžovatelku k cestě do Vietnamu vedly (ostatně tak nečinil městský soud ani správní orgány), nicméně tyto důvody nemají vliv na skutečnost, že v případě stěžovatelky byl naplněn důvod k neprodloužení jejího přechodného pobytu ve smyslu § 87p odst. 2 ve spojení s § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť přestala pobývat na území České republiky společně s občanem EU. Zákon o pobytu cizinců sice umožňuje zachování (neukončení) přechodného pobytu cizinci, který přestal pobývat na území ČR

společně s občanem EU, avšak tuto možnost váže na podmínky, které stěžovatelka nesplňuje a nesplňovala (např. úmrtí občana EU, svěření dítěte do péče rodinnému příslušníkovi apod.).

[19] Jak přiléhavě konstatoval městský soud, ačkoli není cizinec povinen pobývat na území nepřetržitě, současně pro zachování svého pobytového statutu musí plnit jeho primární účel, kterým bylo v souzené věci „následování či doprovázení“ občana EU. Z výpovědi manžela stěžovatelky však vyplynulo, že to byl on, kdo manželku v průběhu 4 let ve Vietnamu pravidelně navštěvoval (od roku 2015 do roku 2019, 1-2 krát ročně). Předestřené závěry nemůže zvrátit skutečnost, že stěžovatelka v dubnu 2019 krátce navštívila Českou republiku, neboť v květnu 2019 se opět vrátila do Vietnamu, žádné skutečnosti svědčící o jejím úmyslu setrvávat na území České republiky společně s manželem, a tím plnit účel přechodného pobytu vyjádřený výše, přitom v souzené věci zjištěny nebyly a stěžovatelka je ani nesdělila. Na věci nemění nic ani skutečnost, že je stěžovatelka stále rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu zákona o pobytu cizinců. Jak bylo výše předestřeno, důvodem pro neprodloužení platnosti pobytové karty nebyla skutečnost, že by stěžovatelka přestala splňovat podmínku dle § 15a zákona o pobytu cizinců, tj. že by přestala být rodinným příslušníkem občana EU, ale skutečnost, že s občanem EU přestala pobývat na území České republiky. Jakékoli tvrzení stěžovatelky v tomto směru (tj. že je v manželském svazku s občanem EU, jsou denně v kontaktu atp., tedy nemohou na vyslovených závěrech ničeho změnit).

[20] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitkám stěžovatelky stran nesprávného posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí o neprodloužení pobytové karty do jejího soukromého a rodinného života. Správní orgány se těmto aspektům věnovaly zejména na s. 4 prvostupňového rozhodnutí a s 6 - 7 rozhodnutí žalovaného. Vzaly přitom zejména v potaz, že stěžovatelka žije v České republice pouze ojediněle (jak vyplynulo z výpovědi jejího manžela), prakticky trvale žije spolu se synem ve Vietnamu, kde se stará o své o příbuzné, přičemž není zřejmé, kdy se do České republiky vrátí. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že správní orgány vyvinuly dostatečné úsilí ke zjištění a ověření vlivu napadeného rozhodnutí do života stěžovatelky. Na tomto závěru ničeho nemění skutečnost, že se stěžovatelkou nebyl proveden výslech (viz výše), neboť nevyužila ani možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí prostřednictvím své právní zástupkyně. Zde je třeba připomenout, že je především na cizinci, aby v řízení tvrdil své osobní či rodinné vazby, které mohou být rozhodnutím dotčeny, neboť se jedná o jeho intimní sféru, což platí zejména v řízení o žádosti. Pokud tak neučiní, správní orgány vycházejí z podkladů obsažených ve správním spisu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 18. 1. 2017, č. j. 3 Azs 84/2016-39, a ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 302/2017-27). Stěžovatelka namítá nesprávnost a nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k jejímu soukromému a rodinnému životu, sama však v tomto směru zůstala v průběhu řízení nečinná. Nad rámec zjištěných skutečností sama žádné konkrétní sociální a kulturní vazby netvrdila, a netvrdila ani žádné jiné skutečnosti, které by mohly mít na posouzení dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života zásadní vliv. Takovou skutečností není ani samo o sobě tvrzení spočívající ve ztížených možnostech získání jiného pobytového oprávnění, neboť to samo o sobě nepředstavuje důvod k prodloužení platnosti pobytové karty. Městskému soudu je třeba dát za pravdu v tom, že stěžovatelčina námitka ohledně narušení rodinného a soukromého života byla formulována v zásadě obecně,

přičemž tato obecnost nemohla být zhojena v řízení o kasační stížnosti. Pokud nyní stěžovatelka namítá, že neprodloužením platnosti pobytové karty jsou zásadně ovlivněna též práva jejího syna (občana EU), jedná se o nepřípustnou kasační argumentaci, neboť tuto námitku stěžovatelka neuplatnila v řízení před městským soudem (ani v řízení před správními orgány), byť jí v tom nebránily žádné závažné důvody [§ 104 odst. 4 s. ř. s.]. Soud tedy k této námitce nemohl přihlédnout.

[21] Nejvyšší správní soud v této souvislosti uzavírá, že s ohledem na zjištěné okolnosti posuzované věci (zejména dlouhodobému setrvávání stěžovatelky ve Vietnamu a pouze ojedinělé návštěvě v České republice) a současně pasivitě stěžovatelky ve vztahu k tvrzením rozhodných skutečností stran zásahu do jejího soukromého a rodinného života, správní orgány jakož i městský soud dospěly ke správnému zásahu, že napadeným rozhodnutím nebylo nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Neprodloužení pobytové karty tak nepředstavuje ani porušení čl. 8 EÚLP, jak se mylně domnívá stěžovatelka. Respektování a ochrana rodinného života spočívá v ochraně skutečných a trvalých rodinných vazeb, které má cizinec na území České republiky, přičemž zásahem do těchto vazeb by v souvislosti s čl. 8 EÚLP mohl být pouze zásah určité intenzity (viz např. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, či ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65). Příkladmo by se mohlo jednat o dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu. Nepřiměřeným zásahem je vycestování cizince s ohledem na ochranu jeho soukromého života pouze výjimečně. Evropský soud pro lidská práva tyto případy spojuje se situacemi, ve kterých se cizincům udála extrémní nespravedlnost (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3/3 Sb. NSS). Taková situace v souzené věci zjevně nenastala, stěžovatelce nic nebrání požádat o jiné pobytové oprávnění za účelem pokračování občasných návštěv manžela v České republice. Za situace, kdy by se rozhodla následovat manžela do České republiky a zde s ním skutečně pobývat (tak jak vyžaduje smysl a účel přechodného pobytu rodinného příslušníka občana EU, viz výše), může opětovně požádat o vydání povolení k přechodnému pobytu. Stěžovatelka tedy neosvědčila, a ze spisu ani nevyplynuly takové skutečnosti, které by svědčily ve prospěch jejího tvrzení, že neprodloužením pobytové karty stěžovatelky došlo k nepřiměřenému zásahu do jejího soukromého a rodinného života, neboť svůj soukromý a rodinný život v době platnosti pobytové karty pěstovala převážně na území Vietnamu, kde se po převážnou dobu vyskytovala a kde trávila čas se svými příbuznými.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Uplatněné důvody kasační stížnosti tak nebyly zjištěny, a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[23] Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a žalované v něm žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2022

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu